

KONTROLA PROMETA ZAŠTIĆENIM VRSTAMA CITES

Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore - CITES (the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) je međunarodni sporazum između vlada zemalja članica, sačinjen na inicijativu IUCN 1973. godine, u Vašingtonu. Savezna Republika Jugoslavija je 2001. godine ratifikovala CITES Konvenciju („Službeni list SRJ – Međunarodni ugovori“ br. 11/2001), a 2002. godine Konvencija je stupila na snagu.

Sve vrste sa CITES listi su na režimu uvoznih CITES dozvola kod uvoza i izvoznih CITES dozvola, kod izvoza. Organ nadležan za izdavanje dozvola za promet ugroženim vrstama divlje flore i faune je **Ministarstvo zaštite životne sredine i prostornog planiranja – Sektor za zaštitu prirode.** (saglasno čl. 28. Zakona o zaštiti životne sredine.)

Izvozna CITES dozvola važi 6 meseci od datuma izdavanja, i za svaku pošiljku potrebna je posebna dozvola ili potvrda.

NACIONALNI PROPISI

Propisi koji regulišu kontrolu prometa zaštićenim vrstama u Republici Srbiji su:

- **Zakon o potvrđivanju Konvencije o međunarodnom prometu ugroženih vrsta divlje faune i flore** („Sl. list SRJ-Međunarodni ugovori“, br.11/2001)
- **Zakon o zaštiti životne sredine - čl. 28,** ("Sl. glasnik RS", br. 135/2004, 36/2009, 36/2009 – dr. zakon i 72/2009 – dr. zakon)
- **Zakon o zaštiti prirode - čl. 94-96,** („Službeni glasnik RS“, br. 36/2009)
- **Pravilnik o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama** („Sl. glasnik RS“, br. 99/2009 i 6/2014)
- **Uredba o stavljanju pod kontrolu korišćenja i prometa divlje flore i faune** („Sl. glasnik RS“, br.31/2005, 45/2005-ispr., 22/2007, 38/2008 i 9/2010)
- **Naredba o lovostaju divljači** („Sl. glasnik RS“, br. 55/2006)
- **Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva** („Sl. glasnik RS“, br. 5/2010)
- **Odluka o određivanju robe za čiji je izvoz, uvoz, odnosno tranzit propisano pribavljanje određenih isprava** („Službeni Glasnik RS" 7/2010)
- **Krivični Zakonik** (član 265) („Službeni Glasnik RS" 85/2005, 88/2005 -ispr., 107/2005-ispr., 72/2009 i 111/2009)
- **Carinski zakon** („Službeni Glasnik RS" 73/2003, 61/2005, 85/2005-dr.zakon, 62/2006-dr.zakon, 63/2006-ispr. dr. zakona, 9/2010-odluka US i 18/2010-dr.zakon)
- **Zakon o carinskoj tarifi** („Službeni Glasnik RS" 62/2005, 61/2007, 05/2009)
- **Zakon o veterinarstvu** („Službeni Glasnik RS" 91/2005)
- **Zakon o dobrobiti životinja** („Službeni Glasnik RS" 41/2009)
- **Zakon o divljači i lovstvu** ("Sl. glasnik RS", br. 18/2010);
- **Naredba o zabrani sakupljanja pojedinih zaštićenih vrsta divlje flore i faune u 2010. godini** ("Sl.glasnik RS", br. 17/2010).

Decembra 2009. godine usvojen je Pravilnik o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama („Sl. glasnik RS“, br. 99/2009), koji je stupio na snagu 09.12.2010. godine, a 17.januara ove godine (2014.) usvojen je Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama („Sl. glasnik RS“, br. 6/2014). **Na sajtu SOF-a možete pronaći i pročitati integralni tekst novog Pravilnika o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama, sa svim izmenama i dopunama!**

Dodaci I, II i III CITES Konvencije čine integralni deo Priloga I, II i III Pravilnika o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama, ali sam Pravilnik je opširniji i reguliše veći broj vrsta nego sama CITES Konvencija.

Uprava carina Republike Srbije obaveštava putnike koji prelaze srpsku granicu da su posebne dozvole potrebne su za žive životinje i kućne ljubimce!

U „Odluci o određivanju robe za čiji je izvoz, uvoz, odnosno tranzit propisano pribavljanje određenih isprava“ („Sl. Glasnik RS", br. 7/2010) , u Prilogu 3 pod G) naveden je Spisak biljnih i životinjskih vrsta čiji se uvoz, odnosno izvoz vrši na osnovu dozvole od strane Ministarstva nadležnog za poslove životne sredine i prostornog planiranja.

U cilju postizanja integrisanog upravljanja granicom i realizacije Strategije integrisanog upravljanja granicom Republike Srbije, Ministarstvo zaštite životne sredine i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za zaštitu bilja i Uprava za veterinu utvrdili su u oktobru 2007. godine „Sporazum o prenošenju dela nadležnosti kontrole prometa ugroženih i zaštićenih vrsta divlje flore i faune na graničnim prelazima“ (Br. 06-00-00020/2007-01).

Korisni linkovi

<http://www.ekoplan.gov.rs/cites/info.html> - Ministarstvo zaštite životne sredine i prostornog planiranja - Sektor za zaštitu prirode

<http://www.cites.org/> - Sekretarijat Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama flore i faune

<http://www.panda.org/> - Svetski fond za prirodu

<http://www.iucn.org/> - Međunarodna unija za očuvanje prirode

<http://www.iucnredlist.org/> - Crvena lista Međunarodne unije za očuvanje prirode

<http://www.traffic.org/> - Mreža za praćenje trgovine divljim biljnim i životinjskim vrstama (IUCN & WWF)

<http://www.eu-wildlifetrade.org/> - Trgovina divljim biljnim i životinjskim vrstama u Evropskoj Uniji